

یادداشت

اعطای مرخصی به زندانیان نهاد حقوق بشر

فاطمه‌سادات هاشمی*

● اواخر سال ۹۸ بر اساس بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۰۰۵۶/۹۰۰ مورخ هفتم اسفند ریوس قوه قضائیه، به منظور حفظ سلامت زندانیان در شرایط شیوع ویروس کرونا، به برخی زندانیان از جمله محکومان به حبس واجد شرایط مرخصی، محکومان به جزای نقدی، رد مال، جبران خسارت، پرداخت دیه و سایر محکومان مالی البته با اخذ وثیقه مناسب با میزان محکومیت، مرخصی اعطا شد.نظر به بحث‌های گوناگونی که پیرامون این اقدام مطرح شده است، نخست باید دانست که این بخشنامه در راستای فصل سوم اصلاحیهٔ آیین‌نامه اجرائی سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مصوب ۸۹ دربارهٔ چگونگی اعطای مرخصی به زندانیان و مطابق با قواعد و مقررات آن تصویب و اجرا شده است. بر اساس ماده ۲۱۷ آیین‌نامه مذکور، اعطای مرخصی به محکومان، منوط به تصویب شورای طبقه‌بندی زندان و اخذ تأمین مناسب توسط مقام قضائی مربوطه است. علاوه‌براین از آنجایی که متقن امنیت جامعه را در برخورداری محکومان از مرخصی مورد توجه قرار داده است، در ماده ۲۱۱ محکومان جرائم شدید و خطرناک مانند سرقت مسلحانه یا مقرون به آزار، ربودن مال دیگری از طریق کیدزنی، جاسوسی، اقدام علیه امنیت کشور، آدم‌ربایی، جرائم بانکی و سازمان‌یافته، تجاوز به عنف، دایرکردن مراکز فساد و فحشا، اسیدپاشی، اخلال در نظام اقتصادی، ورود، تولید، توزیع و فروش مشروبات الکلی، قاچاق مسلحانه یا عمده مواد مخدر و روانگردان‌ها و نیز محکومان به قصاص و اعدام و کسانی را که به شرات مشهورند، از شمول اعطای عفو مستثنا کرده است.همچنین تصدیه ۲ ماده ۲۱۱ آیین‌نامه مزبور، صراحتا اعطای مرخصی به محکومان جرائم سرقت در ایام نوروز را ممنوع اعلام کرده است. ازهمین‌رو، بند «ج» بخشنامه رئیس قوه قضائیه نیز اعطای مرخصی را شامل این دسته از مجرمان ندانسته است.دوم آنکه اعطای مرخصی به زندانیان کم‌خطر در شرایط بحرانی، در راستای یک نگاه متعالی به حقوق بشر و از جمله حقوق زندانیان است، زیرا هیچ عقل سلیمی نمی‌پذیرد در شرایط اضطراری مانند شیوع یک بیماری خطرناک فراگیر، فردی که به دلیل نقض مقررات ارتکاب رفتار مجرمانه در حال تحمل مجازات است، از بدیهی‌ترین حقوق انسانی خود مانند حق بر سلامت محروم شود.علامیه اصول اساسی رفتار با زندانیان (Basic Principles for the treatment of prisoners) که چهاردهم دسامبر ۱۹۹۰ به تصویب مجمع عمومی سازمان ملل رسیده، در ماده ۵ خود اشعار می‌دارد: «صرف‌نظر از محدودیت‌های ناشی از مسئله بازداشت، تمامی زندانیان از حقوق بشر و آزادی‌های اساسی مندرج در اعلامیه جهانی حقوق بشر، میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی اجتماعی و فرهنگی، میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی و پروتکل‌های اختیاری آن و دیگر حقوق مندرج در اسناد ملل متحد برخوردار خواهند بود.»این نگاه متعالی در ماده ۲۲۰ آیین‌نامه سازمان زندان‌ها نیز مشطور شده است که مقرر می‌دارد: «در مواقع اضطراری و بروز حوادث غیرمتربقه، متمهم و محکومان به واجد شرایط اعطای مرخصی نیستند، می‌توانند بنا به تشخیص شورای طبقه‌بندی و موافقت قاضی مجری حکم یا رئیس حوزه قضائیی و یا مقام بازداشت‌کننده حداکثر به مدت ۱۲ ساعت در روز به صورت قوه الحفظ به مرخصی اعزام شوند.»بخشنامه رئیس قوه قضائیه نیز در تبصره بند «ج» خود، افرادی را که مشمول اعطای مرخصی نیستند، اما دارای بیماری خاص و حد بوده و زنان باردار و زنان دارای کودکان شیرخوار و سالمندان (مردان بیش از ۷۰ سال و زنان بیش از ۶۰ سال) را با ارائه مستندات و با تأیید دادستان مجری حکم پس از مشورا با بخش امنیتی مربوطه و اخذ نظر آنان، به‌ویژه در مورد مجرمین امنیتی، با مرخصی بهره‌مند کرده است.بنابراین دستگاه قضا تلاش کرده است در شرایط اضطراری حاکم بر جامعه، ضمن درنظرداشتن امنیت شهروندان و جامعه، برای تضمین سلامتی محکومان واجد شرایط مرخصی، تمام توان خود را مصروف کند و با شناسایی زندانیانی که در معرض آسیب بیشتری هستند، با کاهش اِردحام جمعیت زندانیان از بروز فاجعه انسانی جلوگیری کرده و از حقوق انسانی زندانیان صیانت کند. آنچه نباید از نظر دور بماند، عنایت ویژه مسئولان دستگاه قضا به زمان بازگشت محکومان به زندان پس از اتمام مدت مرخصی است. پایش سلامت جسمانی و روانی زندانیان پس از بازگشت و قرنطینه‌کردن موارد مشکوک، مهم‌ترین چالش پیش‌روی این مسئولان در آینده نزدیک است که امید می‌رود با حساسیت و دقت بیشتر در دستور کار قرار گیرد. همچنین ارائه یک گزارش جامع درخصوص مدت مرخصی زندانیان و حصول اطمینان از عدم تکرار جرم در شرایط مرخصی، می‌تواند نقش مهمی در روشنگری افکار عمومی و پایان‌دادن به برخی شایبه‌های ایجادشده داشته باشد. در پایان ذکر این نکته لازم است که اعطای مرخصی به زندانیان، تأثیر بسزایی در بازاجتماعی شدن و بازگشت آنها به آغوش خانواده و جامعه دارد. اصلاح و بازبینی بزکاران، یکی از اصول سیاست جنایی جمهوری اسلامی ایران است که بنیان آن مبتنی بر بند ۵ اصل ۱۵۶ قانون اساسی است. اما از آنجایی که هدف از اجرای برنامه‌های اصلاح‌گر، بازبینی اجتماعی زندانیان و عدم ارتکاب جرم در محیط اجتماعی است، ضروری است بخشی از این برنامه‌ها (کنترل مؤثر فردی – وضعی بزکار)، در محیط جامعه اجرا شود تا از این طریق، موضوع، ماهیت و اهداف اقدامات اصلاح‌گر با بهترین اجرای آن مطابقت داشته و به واقعیت نزدیک باشد. **«پژوهشگر جزا و جرم‌شناسی پژوهشگاه قوه قضائیه**

امیرمحمد حسینی؛ دست‌ودل‌باز هنگام رای اعتماد؛ کوشا در استیضاح؛ این شاید توصیف نزدیکی به مجلس دهم باشد. توصیفی که حداقل آمار مؤید آن است. کاظم خاوازی دومین وزیر کشاورزی دولت روحانی است که از مجلس دهم رای اعتماد گرفته است. رای اعتماد از مجلسی که تا همین جا، هرچند کمتر به گزینه‌های پیشنهادی دولت «نه» گفته، اما رکورد استیضاح در ادوار پیشین را جابه‌جا کرده است. محمود حجتی، وزیر پیشین کشاورزی، هم در استیضاح استیضاح بود که استعفا داد. درست شبیه عباس آخوندی، وزیر راه دولت دوازدهم که عطای وزارت را به لقایش بخشید و حاضر نشد برای سومین‌بار در مجلس استیضاح شود. استیضاح مهم‌ترین ابزار نظارتی مجلس محسوب می‌شود و نقش مهمی در رابطه بهارستان با پاستور دارد. به همین اعتبار، میزان همکاری دولت‌ها با مجلس را هم تا حدودی روشن می‌کند. ارتباط مجلس دهم و دولت برخلاف تصورهای نخست حداقل از این حیث چندان همگرا نبوده است. مجلس دهم وقتی آغاز به کار کرد که دو سال از پیش‌انداز نخست روحانی با مجلس اصولگرای نهم سپری شده بود. سال ۹۴ اما کرسی‌های مجلس در تصاحب نیروهای اصلاح‌طلب و میانه‌روها قرار گرفت و سرنوشت مجلس دهم با دولت گره خورد. حالا که مجلس دهم آخرین روزها را زیر شیخ ویروس کرونا سپری می‌کند، مرور استیضاح‌ها و چند مواجهه مجلس با دولت می‌تواند بخشی از ارتباط این دو قوه در سال‌های اخیر را روشن کند.

شکستن یک رکورد

مرداد ۹۶ اولین تلاقی مجلس دهم با دولت بود؛ جایی که کابینه دوازدهم شروع به کار می‌کرد. آرایش نیروهای مجلس که حاکی از همسویی نسبی با دولت بود، باعث شد وقتی مجلس به‌جز وزیر پیشنهادی نیرو، به باقی وزرا رای اعتماد می‌داد، کسی تصور نکند که قرار است رکورد استیضاح‌ها در مجلس دهم جابه‌جا شود. مجلس دهمی‌ها شش بار اقدام به استیضاح وزرا کردند که بیش‌تاز آن در دولت دوم روحانی اتفاق افتاد. اولین‌بار اسفند ۹۵ بود که عباس آخوندی، وزیر راه‌وشهرسازی، به صحن آمد. او توانست بار دیگر از مجلس رای اعتماد بگیرد. درست یک سال و ۱۰ روز بعد، پای آخوندی همراه با علی ربیعی، وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی، برای استیضاح به صحن باز شد و البته هر دو از مجلس رای اعتماد گرفتند. یک روز بعد از استیضاح دو وزیر، محمود حجتی هم برای استیضاح روان بهارستان شد؛ هرچند وزیر کشاورزی دولت دوازدهم هم توانست در سمتش ایقا شود.

روز اتهام

سلسله استیضاح‌ها بار دیگر در تابست ۹۷ آغاز شد و شرایط کابینه دوازدهم را به هم ریخت؛ درحالی‌که شرایط اقتصادی و ارز تغییرات محسوسی کرده بود، ربیعی و مسعود کرباسیان، وزیر اقتصاد، نتوانستند از مجلس رای اعتماد بگیرند. روز استیضاح علی ربیعی، سخنگوی کنونی دولت از وزهای جنجالی مجلس دهم بود؛ استیضاحی که حتی تا ساعات اولیه جلسه علنی نیز احتمال منتفی شدن آن وجود داشت. برخی نمایندگان ازجمله عبدالحمید خدری، نماینده بوشهر، به‌شدت به روند این استیضاح اعتراض داشتند و آن را مغایر با آیین‌نامه داخلی مجلس می‌دانستند؛ چراکه استیضاح در کمیسیون اجتماعی بررسی نشده بود؛ اما با تأکید لاریجانی، در نهایت جلسه استیضاح با تنفس ۳۰دقیقه‌ای بعد از بالاگرفتن انتقادها برگزار شد تا علی ربیعی اولین وزیر دولت دوازدهم باشد که مجلس رای اعتمادش را از او پس می‌گیرد. جدال بین موافقان و مخالفان استیضاح در این جلسه بالاگرفت. علی ربیعی در نطق پایانی خود خطاب به محمدرضا پورابراهیمی، نماینده اصولگرای کرمان که تلاش زیادی برای پیشبرد استیضاح کرده بود، گفت: «آقای پورابراهیمی شما آقای کهنوجی را می‌شناسید؟ رزومه ایشان دست من چار کم می‌کند؟ اگر ایشان از مدیران مس می‌شد، مشکل شما با بنده این چنین ادامه پیدا می‌کرد.» در پایان آن جلسه علی لاریجانی گفت

ادامه از صفحه اول

دربینی دارد و در دوره مدرن نیز پیش و بیش از ایران در اروپا رواج جدی داشته و دارد. بسیاری از مستشرقین و ایران‌شناس شده‌اند و کُردشناسان که آوازه‌ای در جهان پیدا کرده‌اند، یا از کارکنان دستگاه دیپلماتی فرانسه و انگلیس و روسیه تزاری و دیگر کشورها بوده‌اند یا مانند دیگر دانشمندان علوم انسانی مفتخر به دریافت کمک مالی و حمایت مالی از طرف دولت‌هایشان شده‌اند، در حوزه عمومی نیز این موضوع نیاز به تشریح ندارد. کِلُزْ در فرانس در فرانسه با اصولا انبوهی از کمک هزینه‌های تحصیلی و تحقیقی، با هدف پیگیری ایده‌های فرانسوی و انگلیسی و از محققان زیادی برای مطالعه‌اتشان حمایت کرده یا سفارش سفارتش مطالعه داده است. انگلیسی در توکولیل فرانسوی به‌عنوان یکی از پدران نامی جامعه‌شناسی کتاب با اهمیت دموکراسی در آمریکا را با حمایت ملی دولت فرانسه به فرجام رساند. گایله دانشمند، ولتر فیلسوف، دنی دیدرو فیلسوف فرانسوی، هگل فیلسوف و کوته و بسیاری دیگر از نویسندگان نامدار بر اساس حمایت‌های دولت‌ها، مطالعه‌اتشان را بی گرفتند. در حوزه ایران‌شناسی و کُردشناسی پژوهشگرانی چون نیکیتین به‌عنوان دیپلمات روسیه تزاری و سپس نویسنده مهاجر در فرانسه آثار در خوری درباره کردها نوشته و از جمله کتاب دستور مکالمه به زبان کردی را در دوره فعالیت دیپلماتیک در ارومیه منتشر کرده است. ایران‌شناس و کُردشناس بزرگ انگلیسی دیوید مکزیزی نیز در دوره فعالیت در ارتش بریتانیا علاقه‌مند به مطالعات ایران‌شناسی شد و آثار مهمی نیز بعدها با حمایت مؤسسات فرهنگی در حوزه کُردشناسی و هورامی‌شناسی(اورمان‌شناسی) منتشر کرد. کلودیو جیمز ریچ، کُردشناس کارمند کمپانی هند شرقی انگلیس بود. سرهنگ (کنزل) ادوارد ویلیام چارلز نونل کُردشناس، خود افسر، دیپلمات و جاسوس بریتانیایی بود که آثار مهمی درباره کردها منتشر کرده است. همچنین کُردشناس برجسته سیسیل جان اودموندز که یکی از فرماندهان قوای انگلیس در ایران و عراق و نیز کارمند دیپلماتیک انگلیس بود نیز آثار مهمی درباره کردها منتشر کرده است. همه اشخاص مذکور در فعالیت‌های فرهنگی و علمی خود حقوق‌بگیر دولت‌ها و نهادهای ملی بوده‌اند.

۳- در سروسدای مجازی گروهی بر آن بودند تا بر برمنای این سند، ارزش آثار علمی مینورسکی را زیر سؤال ببرند و آثار او را سفارشی قلمداد کنند. این دانش‌سنجیزی البته از آنجاریشه می‌گیرد که این گروه‌ها چون اصولا با علم و دانش آشنایی چندانی ندارند، طبعاً با سازوکار تولید آن در جهان نیز آشنایی ندارند و در این مورد به‌خصوص نیز این گروه کم‌شمار و عوفاسالار نمی‌دانند کشیش تلمیعی از مینورسکی (اقلل از سال ۱۹۱۱میلادی تا ۲۵ سپال پیش از سفارش کار مطالعاتی وزارت معارف ایران به او، درباره مردم کرد، اهل حق و جامعه باری و جنبه‌های مختلف زندگی فرهنگی و اجتماعی ایرانیان از جمله کردها منتشر شده است و در سال ۱۳۱۶ مینورسکی یکی از دانشمندان بنام و سرشناس ایران‌شناسی و کُردشناسی در جهان بوده است. درباره استاد رشید یاسمی نیز این موضوع مشابه است و رشید یاسمی از رجال و دانشمندان ایران‌شناسی‌نام‌آشای فرهنگ و تمدن ایرانی در سال ۱۳۱۶ بوده و آثار قلمی و ترجمه‌ای از او نیز پیش و بعد از این تاریخ منتشر شده است. شیخ محمد

سیاست

مرور بخشی از کارنامه مجلس دهم در آخرین روزهای آن

دست‌ودل بازی در رأی اعتماد و استیضاح

که باید به اتهام‌های مطرح‌شده طرفین علیه یکدیگر رسیدگی شود. اتفاقی که البته رخ نداد. پس از این استیضاح، حسن روحانی محمد شریعتمداری، وزیر صنعت، معدن و تجارت را به وزارت کار فرستاد. شریعتمداری در حالی از مجلس برای این وزارتخانه رای اعتماد گرفت که در وزارت «صمت» در آستانه استیضاح قرار داشت و استعفا داده بود. از سوی دیگر، عباس آخوندی هم که باید برای بار سوم در مجلس استیضاح می‌شد، از وزارت راه‌وشهرسازی کناره‌گیری کرد. بعد از این تغییرات، فرهاد دژپسند به کرسی وزارت اقتصاد تکیه زد و مجلس به معاون شریعتمداری، یعنی رضا رحمانی، برای وزارت صمت و محمد اسلامی برای وزارت راه اعتماد کرد. پس از شنسبه احمدی‌نژاد آبان ۹۷ که چهار وزیر در آن رای اعتماد گرفتند، دیگر سروکار هیچ‌یک از وزرا تا پایان سال ۹۸ برای استیضاح به صحن نیفتاد. البته مجلس اواخر سال ۹۸ عزم استیضاح وزیر کشاورزی را کرد، اما حجتی از سمت خود استعفا داد تا این وزارتخانه سال را بر سپرست پایان ببرد. حسن روحانی کاظم خاوازی را به عنوان وزیر پیشنهادهی کشاورزی به مجلس معرفی کرد. بررسی صلاحیت خاوازی به دلیل منتقدان کرونا به تأخیر افتاد، اما او در نهایت بیستست فروردین راهی وزارتخانه جهاد کشاورزی شد.

تلاش‌های ناکام استیضاح

اما نمایندگان تلاش‌هایی هم در راستای استیضاح وزیر کشور انجام دادند که به نتیجه نرسید. آخرین‌بار بعد از اعتراض‌های آبان دربی افزایش قیمت بنزین، عده‌ای از امیدها با عزم خود را برای استیضاح عبدالرضا رحمانی‌فضلی جزم کردند. آنها منتقدان رهبری او به‌عنوان متولی اجرای سیاست‌های دولت و نحوه مواجهه با معترضان بودند. بعد از چند هفته و با وجود تلاش‌های گروه‌های فشار، امضای ۲۰ نماینده همچنان پای برکه استیضاح وزیر کشور مانده بود. فسادالین بی‌مقدار، نماینده تبریز، گفته بود: «از توضیحات وزیر و معاون نیروی انتظامی متوجه شدیم که می‌توانستند جلوی خونریزی را بگیرند؛ اما آنها برنامه‌ای نداشتند و فکر می‌کردند اتفاق رخ نمی‌دهد، باین‌حال هیئت‌رئیس‌ه از اعلام وصول استیضاح سر باز زد. علی مطهری به‌عنوان طراح استیضاح، درباره علت آن گفت: «هیئت‌رئسه می‌گوید مقام رهبری با استیضاح مخالف‌اند، بنابراین آن را اعلام وصول نمی‌کنیم.» به این ترتیب استیضاح وزیر کشور منتفی یا به‌گفته مطهری، به بعد از انتخابات مجلس یازدهم موقوف شد. بعد از انتخابات هم کرونا جلسات مجلس را به حاشیه برد. با این همه هنوز زرمه‌های استیضاح رحمانی‌فضلی در مجلس شنیده می‌شود؛ در اندک زمان باقی‌مانده برای مجلس دهمی‌ها.

بزنگاه FATF

بررسی لویاج مرتبط با FATF یکی از بزنگاه‌های مجلس دهم محسوب می‌شد و خروج ایران از لیست سیاه در کرو تصویب همین لویاج بود. این اتفاق برای دولت اهمیت ویژه‌ای داشت و مقامات دولتی بارها تأکید کرده بودند در صورت بازگشت به لیست سیاه، امکان مبادلات بانکی و تجاری با دیگر کشورها از بین خواهد رفت. مجلس دهم بعد از رفت‌وبرگشت‌ها

و بررسی‌های متعدد توانست لویاج مرتبط با FATF را تصویب کند. در این بین، دو لایحه پالرمو (مبارزه با جرائم سازمان‌یافته فراملی) و CFT (مقابله با تأمین مالی تروریسم) حساسیت بیشتری داشت. فشارها برای تصویب‌شدن این لویاج از پیامک‌های تهدیدآمیز آغاز شد و به تجمع مقابل بهارستان رسید؛ اما سرانجام هر دو لایحه به فاصله چند ماه بعد، روی میز شورای نگهبان قرار گرفتند. شورای نگهبان پالرمو را تأیید و CFT را رد کرد. با وجود تأیید شورای نگهبان، پالرمو به دلیل ایرادهای «هیئت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام» راهی مجمع تشخیص شد. مجلس CFT را به‌دلیل پافشاری بر مصوبه خود، روانه مجمع کرد. بااین‌حال هر دو لایحه بیش از یک سال در مجمع تشخیص معلق ماندند و اوایل اسفند سال جاری کروه ویژه اقدام مالی به تعلیق ایران از لیست سیاه پایان داد. به این ترتیب، ایران بار دیگر به شرایط پیش از توافق هسته‌ای بازگشت و در لیست کشورهای غیرهمکار (لیست سیاه) قرار گرفت.

سؤال تاریخی از رئیس‌جمهوری

روحانی برای هیچ‌یک از شش استیضاح مسیر باستور تا بهارستان را طی نکرد؛ اما در روزهای نخست ماه آخر تابستان ۹۷، برای دومین‌بار در تاریخ جمهوری اسلامی، برای پاسخ به پرسش نمایندگان روانه مجلس شد؛ سؤال‌هایی با محور اقتصادی، در شرایطی که وضعیت اقتصادی کشور تغییراتی کرده و مجلس دهم دو وزیر اقتصادی را با رای خود از دولت خارج کرد. روحانی ششش سال و نیم بعد از حضور محمود احمدی‌نژاد در مجلس نهم، به مجلس می‌آمد. قیسل از احمدی‌نژاد، اولین حضور رئیس جمهوری در مجلس برای پاسخ‌گویی، به ۳۰ سال قبل و به ابوالحسن بنی‌صدر بازمی‌گشت. روحانی در نامه‌ای به رئیس مجلس خبر آمدنش را دم داده بود و نوشته بود در این جلسه «برخی حقایق را برای مردم بازگو خواهد کرد». روحانی از مطرح‌کردن ناگفته‌ها سخن گفته بود و همین‌ها سبب شده بود. روحانی ششش سال و نیم بعد از حضور محمود احمدی‌نژاد ۸۰ نماینده پای آنها بود نیز از این قرار بود: «عدم موفقیت دولت در مدیریت قاچاق کالا و ارز، استمرار تحریم‌های بانکی، عدم موفقیت دولت در کاهش نرخ بی‌کاری در چند سالال اخیر، رکود اقتصادی شدید چندساله و افزایش روزافزون نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی»، حسن روحانی وقتی پشت تریبون رفت، به دیدارش با مقام معظم رهبری اشاره و ابراز کرد: «امیدوارم بتوانیم نقاط مدنظر مقام معظم رهبری را که به‌عنوان متولی اجرای سیاست‌های جلسه امروز به من فرمودند، دقیقاً مراعات کنیم». او هیچ حرف ناشنیده‌ای نگفت و جلسه سؤال مجلس از روحانی یکی از بی‌حاشیه‌ترین جلسه‌های حضور رؤسای جمهوری در مجلس بود. حدود یک ساعت‌ونیم بعد روحانی چهار کارت زرد از مجلس گرفت و نماینده‌ها تنها از پاسخ او به سوآلی درباره تحریم‌ها قانع شدند.

کرین از گزارش به مجلس

شاید کسی گمان نمی‌کرد که سروکار دولت روحانی هم با مجلس دهم به شورای حل اختلاف قوا کشیده شود؛ شورایی که سال ۹۰ و با بالاگرفتن اختلاف‌های دولت با مجلس به دستور مقام معظم رهبری شکل گرفت. تعامل روحانی با مجلس دهم مطابق تصورات نبود و روحانی مرداد ۹۷ از ارائه گزارش سالانه به مجلس امتناع کرد، درحالی‌که نماینده‌ها براساس آیین‌نامه داخلی مجلس، گزارش سالانه وزرا و رئیس‌جمهور به مجلس را مصوب کرده بودند و موعد گزارش سالانه نیز مرداد مقرر شد؛ اما وقتی اعتراض‌های نمایندگان به بی‌توجهی دولت بالا گرفت، علی لاریجانی خیر داد رئیس‌جمهوری نمایه در این زمینه به مقام معظم رهبری نوشته و عزمی برای آمدن به مجلس ندارد. روحانی معتقد بود مصوبه مجلس خلاف قانون اساسی است و رأی مجلس دهم رهبری نیز این نامه را به شورای حل اختلاف قوا ارجاع دادند و او این شورا به صورت دولت صادر شد.

به بهانه انتشار سندی درباره کُردشناسی در فضای مجازی

قومی و از همه مهم‌تر نزدیک‌شدن دولت ایران به دولت ترکیه و نگرانی‌های ترکیه درباره تحرکات کردی در منطقه و انتقال این نگرانی‌ها به ایران از جمله زمینه‌های نگرانی دولت ایران را فراهم آورد.

حضور محمدهادی فروقی به‌عنوان سفیر ایران در ترکیه در دوره حیات ترکیه نهم و آگاهی او از تحولات حوزه کردی و نیز فعالیت‌های انگلیس برای اعمال فشار به ترکیه موجب شد تا او در گزارشی صراحتا این نگرانی را یادآور شود که «این تخم لق کردستان مستقل را انگلیس‌ها در دهن افراد شکسته و خاطر دولت ترکیه را از این جهت متزلزل ساخته‌اند… با اهمیتی که ناحیه نفت‌خیز کردستان پیدا کرده، من باور نمی‌کنم انگلیسی‌های مال‌اندیش آرام بنشینند و بگذارند دولت ترکیه خود را جمع‌آوری کند و چند سال دیگر سرفروست موصول برود و برای جلوگیری از این خطر، یقیناً کردها را به‌عنوان استقلال با خود همدست خواهند کرد». فروقی در ادامه تأکید می‌کند: «زیرا کردها از حیث زبانی و نژاد ایرانی هستند و الان کسانی که می‌خواهند غیرت ملی در آنها ایجاد کنند، به شاهنامه و داستان چشید و فریدون متوسل می‌شوند». فروقی پس از آن در سال ۱۳۱۲ تا ۱۳۱۴ به‌عنوان نخست‌وزیر به فعالیت خود ادامه می‌دهد و بعدی نیست در این دوره برای رفع نگرانی‌های سابق خود یکدیگر توطیلات فرهنگی و علمی درباره موضوع شده باشد. ۶- برخلاف روالی که در اروپا آغاز شده و گروه‌هایی از دیپلمات‌ها ونظامیان و پژوهشگران بنا بر علایق شخصی و همچنین حمایت دولت‌ها و برای رفع نیازهای آنان مشغول تولید آثار علمی، فرهنگی، فلسفی، جامعه‌شناسی، سیاسی، تاریخی و جغرافیایی می‌شوند، شوربخانه در ایران دولت‌های عصر قاجار و پهلوی تلاش چندانی دراین‌باره نداشته‌اند و به‌ویژه با هدف تولید آثار تاریخی، فرهنگی، جغرافیایی و اجتماعی کمترین اهمیت صورت نمی‌گیرد. گویی مقامات کشوری خاتردشان مستحضر به رویدادهای حاشیه‌مرزهای کشور یا حتی نیازهای اساسی مملکت نیست و تنها در مواردی محدود و انگشت‌شمار سفارش کاری مطالعاتی داده می‌شود که آن‌هم مانند سفارش تولید کتاب به مینورسکی و مردوخ و یاسمی است که البته در نظام اداری پریچ‌وخم ایرانی با ده‌ها مشکل روبه‌رو می‌شود. برخی اسناد تاریخی در ابتدای دهه ۳۰ نشان می‌دهد شیخ محمد مردوخ همچنان در پی دریافت مقرری بود که قرار بود بابت کتاب بااهمیت تاریخ کردستان یا همان تاریخ مردوخ دریافت کند و به‌این‌ترتیب دولت ایران باز در انجام یکی از تکالیف ملی خود و لاقالب با هدف تقویت انسجام ملی و همبستگی ملی نتوانست به‌خوبی وظایف خود را پیش ببرد. اینکه دولت‌ها و از جمله دولت ایران موظف‌اند تا با رویایی به کردها شد، انتشار نخستین گرامر زبان کردی توسط موزیارتوگزاتزونی پوشش‌آپتایایی در رم سفراخان از فعالیت‌های فرهنگی و سیاسی است. پس از تشکیل کشور ترکیه و تسلط انگلیس بر عراق توجه انگلیسی‌ها بر کردهای سابق عثمانی یعنی کردها در ترکیه و عراق تشدید شد. حمایت آنان از حرکت شیخ سعید پیران و نیز شیخ محمود در سلیمانیه و نیم‌نگاه گروهی از فعالین سیاسی کرد به بخش‌های کردنشین موجب بروز نگرانی‌هایی در ایران شد. انتشار نخستین روزنامه کردی در قاهره از سوی مقدا مدحت بدرخان در ۱۸۹۸ و تأسیس نخستین رادیو کردی توسط انگلیس در عراق و همچنین آغاز فعالیت‌های کمونیستی حزب کمونیست ایران و روزها آنان به مسائل

<div><div>ا</div><div><div>الو شرق</div></div></div> <p>۸۸۹۴۸۲۷۳</p> <p>sharhline@sharghdaily.ir</p> <p>پیامک: ۰۰۰۰۴۶۹۹۰۰۰</p>

● برای اعلام قرنطینه کردن شهرها که امری ضروری برای مهار این ویروس خطرناک و بیماری مهلک به نظر می‌رسد و مانند مردم در خانه‌های‌شان، ابتدا باید شرایط آن را فراهم می‌کردند و بعد این تصمیم ناگهانی را می‌گرفتند برای جبران کسر بودجه خانواده‌ها که نان آرد آنها با ماندن در خانه و قرنطینه خانگی طبیعتاً دیگر درآمدی نیز ندارد، مانند دیگر کشورها مبالغ لازم را برای خرید مایحتاج آنها با تأمین نیازها و اجاره‌خانه یا بخشودگی آن یا پرداخت از سوی دولت و با تأمین وسایل نقلیه برای موارد خیلی ضروری و جلوگیری از پرداخت جریمه‌های بسیاری سنسنگر برای حرکت خودروها در این ایام کم‌نظیر و روزهای سخت و طاقت‌فرسا و دشوار با مردم عزیزمان بیشتر همکاری می‌کردند.

محمود بلیغیان – اصفهان

● آشفته‌بازار دارویی در کشورمان تمامی ندارد و مردم هم باید همچنان تلوان آن نر بدهند؛ گویا مسئولان هم کاملاً بی‌تفاوت شده‌اند و بعضی شرکت‌های دارویی هم از موقعیت نابسامانی فعلی اقتصادی کشور سواستفاده را کرده و اصلا خودشان را ملزم به درج قیمت روی جعبه‌های دارو نمی‌دانند تا بعضی داروخانه‌ها هم از کجی بازار، دارو را به قیمت‌های متفاوت بی‌کدیگر و گران‌تر از معمول و همراه با مبالغی اضافی، برای ترفند حق‌فنی که معلوم نیست چه کسی آن را باب کرده، به بیماران نیازمند و مردم نسخه‌به‌دست‌به فروش برسانند.

یک مخاطب

● **آب‌گرفتگی معابر**:بزرگراه آزادگان، زیر پل شهید آیت‌الله سعیدی هواره با بارش باران دچار آب‌گرفتگی می‌شود و این مسئله برای رانندگان حادثه‌ساز است. از شهردار منطقه تقاضا داریم برای پیشگیری از بروز حوادث ناگوار چراهای بیندشد.

● **میثم صراف از تهران**
کرونا و گرانی:شیوع بیماری کرونا باعث شده است بیشتر مشاغل، ازجمله عمدت‌فروشان خیابان اوسلی و میدان محمدیه تهران، به تعطیلی طولانی کشیده شود و برخی اجناس کمیاب ازسوی سوپرمارکت‌ها با قیمت گران‌تر عرضه شود. آیا نباید نظارتی بر قیمت اجناس باشد؟

● **ضعف در آتن****دلفی همراه**: مشتریان تلفن همراه ایرنسل، به‌ویژه ساکنان خیابان پیروزی، خیابان شکوفه، خیابان سیرجان، به‌دلیل ضعف در آتن‌دهی و نبود ارتباط تلفنی و اتصال‌نشدن شبکه اینترنت برای استفاده از بسته‌های خریداری‌شده با مشکلات فراوانی مواجه‌اند و از شرکت ایرنسل تقاضای رفع مشکل ایجادشده را دارند.

● **خانه‌نشینی اجباری**: بازار گل شهید محلاتی تهران به علت شیوع بیماری کرونا مدت‌هاست تعطیل شده، مستاجران و غرفه‌داران که اجباری خانه‌نشین شده‌اند و درآمدی ندارند، چگونه اجازه پرداخت کنند؟

سیدمحمدعلوی

● **راندگان دربرخ جرمیه‌ها و کرونا**:برخی رانندگان، به‌ویژه آنهایی که وانت‌بار دارند و با آن امرار معاش می‌کنند، ناخواسته مرتکب تخلف رانندگی شده و دوربین تخلف آنها را ثبت کرده است و با اینکه شیوع بیماری کرونا باعث بی‌کاری آنان شده است، یکشنبه ۲۴ فروردین یکی از مأموران راهنمایی‌وراندنگی خودرو وانت آریسان من را در چهارراه سرچشمه تهران به علت بدهی به پارکینگ منتقل کرد و برای ترخیص خودرو باید به‌طورکامل جرمیه‌ها را پرداخت کنم تا خودرو را تحویل بگیرم. آیا بهتر نیست این‌گونه سخت‌گیری‌ها پس از پایان شیوع بیماری کرونا انجام یا جرمیه‌ها به‌طور اسقاط دریافت شود؟

● **راندگان دربرخ جرمیه‌ها و کرونا**:برخی رانندگان،

● **افزایش گرایه تاکسی از جیب مسافران**: شیوع بیماری کرونا و فاصله‌گذاری اجتماعی باعث شده رانندگان تاکسی را ملزم کنند به جای چهار مسافر سه نفر سوار کنند و افزایش دهند. چرا دولت به جای اینکه به تاکسی‌ها سوسپید پرداخت کند افزایش گرایه‌ها را از جیب‌های مسافران می‌پردازد؟ آیا در تمام کشورها این‌طور است؟

اکبر از تهران

● **تعطیلی منطقه‌ا!** مشخص نیست چرا قانون برای همه یکسان اجرا نمی‌شود. برای نمونه، تمامی مغازه‌های سنراه اینمن حضور، لوازم پزشکی فروشی‌های خیابان ولی‌عصر(عج) و برخی جاهای دیگر تعطیل است، درحالی‌که برخی رستوران‌ها، اغذیه‌فروشی‌ها و قنادی‌ها در افسریه و خاک سفید فعال‌اند! آیا باز یا بسته‌بودن هر صنف منطقه‌ای است و آیا شیوع بیماری کرونا مربوط به جاهای خاص است؟

فرخی پوراز تهران

● **سمساری‌ها و آلودگی صوتی**: چرا شهرداران مناطق از حضور سمساری‌ها که هر موقع دلشان خواست باعث آلودگی صوتی می‌شوند، جلوگیری نمی‌کنند؟

محمدمبارسا از تهران

● **درخواست از شهرداری منطقه ۱۲**: خیابان

آهنگ حدفاصل مقابل بوستان تمدن– پل ری سه چاله عمیق دارد و برای رانندگان مشکل‌ساز است. از شهرداری منطقه ۱۲ ناحیه ۵ تقاضای ترمیم چاله‌ها را داریم.

صادق ظهوری